

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БІОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ

ACTUAL QUESTIONS OF BIOLOGY AND MEDICINE

*24 травня 2024 року,
м. Лубни*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»

**ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»**

Університет Сент-Клауд (St Cloud State University)

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Волинський національний університет імені Лесі Українки

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БІОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ

*Збірник наукових праць
за матеріалами XX Всеукраїнської наукової конференції*

24 травня 2024 року, м. Лубни

Лубни
ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»
2024

УДК 572/579+611/619

ББК 28:53/57

A43

Відповідальні за випуск:

Глазков Е.О., д. мед. н., проф., Національний медичний університет імені О.О. Богомольця;

Шейко В.І. д. б. н., проф., Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя;

Razdaybedin V., PhD, Associate Professor St. Cloud State University, Minnesota, USA;

Боярчук О.Д., к. б. н., доц., ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

Виноградов О.О., к. мед. н., доц., ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Актуальні питання біології та медицини :

A43 зб. наук. праць за матеріалами XX Всеукраїнської наукової конференції (м. Лубни, 24 травня 2024 р.). Лубни : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2024. 160 с.

У збірнику представлено матеріали XX Всеукраїнської наукової конференції «Актуальні питання біології та медицини». Рекомендовано для здобувачів вищої освіти, докторантів, викладачів та науковців, які займаються медико-біологічними проблемами.

УДК 572/579+611/619

ББК 28:53/57

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол №12 від 21 червня 2024 року)*

© ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2024

Зміст

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БІОЛОГІЇ.....	8
Розподіл мікропластику в талому снігу та водних біотопах Аляски Беспалько Д.В., Трач В.А.....	8
Функціональний та мутаційний аналіз ідентифікації Рγ-зв'язуючих залишків ФДЕба' Грановський О.Є.	10
Морфологічні зміни тканини молочної залози у корів при хронічній формі маститу Грищук А.В.....	16
Аналітичний огляд літературних джерел при дослідженні якості ґрунтів за допомогою CiteSpace та Web of Science Гуменюк Г.Б., Сверстюк А.С., Швець.М.С., Гунька В.Я.....	23
Виявлення кластерів біосинтезу антимікробних сполук у геномах морських спороутворюючих бактерій Зайцев А.С., Зінченко О.Ю.	25
Характеристика макропластику пелеток мартина сріблястого (<i>Larus argentatus</i>) з узбережжя затоки Святого Лаврентія Олійник А.В., Трач В.А.....	27
Морфометричний стан нейронів пришлуночкових ядер гіпоталамуса щурів за тривалого освітлення Федоряк І.В., Булик Р.Є., Сметанюк О.В.	30
Characteristics of neutrophils in DIC Boiarchuk O.D.	32
Intragroup analysis of men from chernihiv-siverian land of the 17 th – 19 th centuries: craniology Dolzhenko Yu.V.	34
Some biochemical indicators of the blood in individuals with acquired myopia of a weak degree Perekhodko K.M., Ivasenko A.Yu, Sheiko V.I.	38

**Аналітичний огляд літературних джерел
при дослідженні якості ґрунтів за допомогою
CiteSpace та Web of Science**

Гуменюк Г.Б., Сверстюк А.С., Швець.М.С., Гунька В.Я.

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

*Тернопільський національний медичний університет
імені І.Я. Горбачевського МОЗ України*

Ґрунт є основним компонентом екосистеми і відіграє важливу роль у підтриманні екологічної рівноваги. Знання про його стан допомагає запобігати екологічним катастрофам, забрудненню водних ресурсів і деградації земель. Оцінка якості ґрунту має цінність для сільськогосподарського виробництва [3]. Сільськогосподарське використання і системи управління сільськогосподарськими землями, як правило, не враховують наслідків для збереження ґрунту та якості навколишнього середовища, і тому існують значні погіршення якості сільськогосподарських ґрунтів в усьому світі. Ерозія ґрунту та дифузне забруднення ґрунту є основними процесами деградації сільськогосподарських угідь як наслідок розширення та інтенсифікації сільського господарства. Концепція якості ґрунту є корисною, оскільки вона дозволяє оцінювати стан і стійкість ґрунтів і керувати дослідженнями ґрунтів, плануванням і політикою збереження [1]. Аналітичний огляд літературних джерел буде доцільним для цієї теми, щоб віднайти найкращі способи для збереження якості ґрунтів.

Використання комп'ютерної програми CiteSpace дає змогу оптимізувати точності між запитом людини та результатами видачі пошуку наукової літератури по відповідній тематиці. Пошукова система Web of Science дозволяє здійснювати запит до бази даних бібліографічних джерел, що містить до 50 логічних операторів. Уміле використання пошукових можливостей дозволяє отримати змістовний набір

бібліографічних джерел [2]. Використовуючи робочий процес CiteSpace було проаналізовано:

- кількість публікацій що припадає на кожного автора;
- кількість публікацій по країнах;
- кількість публікацій по університетах;
- аналіз ключових слів;
- аналіз по ключових слів в межах країн по роках;
- аналіз по ключових слів в наукових категоріях.

На наш пошуковий запит по темі дослідження якості ґрунтів в наукометричній базі Web of Science знайдено понад 700 статей з 2008–2019 роки. Найбільша кількість публікацій припадає на: 2014, 2015, 2016 рр., що доводить актуальність досліджуваної теми. Стосовно авторів за нашими результатами знайдено 12 авторів із публікаціями по темі дослідження. Найбільш цитованими є Kamal Nabiollahi (Department of Soil Science, Faculty of Agriculture, University of Kurdistan, sanandaj, Iran.) та Peijun Yu (City University of Hong Kong). Кількість публікацій по досліджуваній темі найбільше у Китаї – 48, Німеччині – 39, США – 38, Іспанії – 38, Англії – 26. Кількість публікацій по університетах (10): Egyptian knowledge bank (EKB), Center national de la recherche scientifique (CNRS), Agro institute, United states department of agriculture (USDA), Consejo superior de investigaciones scientificas (CSIC), Chinese academy of agricultural sciences, Wageningen university & research, Indian council of agricultural research (ICAR), INRAE, Chinese academy of sciences. Найбільше публікацій у Китайській академії наук (Chinese academy of sciences), а найменше у закладі під назвою Єгипетський банк знань (Egyptian knowledge bank (EKB)). На наш пошуковий запит по темі дослідження якості ґрунтів знайдено 11 кластерів: органічний вуглець, якість ґрунту, сівозміна, органічне землеробство, компостування культур, порівняння, екологія, рослинництво, геохімія, мікробіологія, хімія та аналітика.

Для формування бібліографічного огляду було використано програмний засіб, який дозволяє отримати відповіді на запитання щодо найактуальніших тем,

найактивніших установ, авторів та найпрогресивніших робіт у галузі динамічних ґратчастих систем. Суть алгоритмів, які використовуються в програмному забезпеченні, полягає в тому, щоб звести питання бібліографічного огляду до вирішення задач кластеризації. Загальновідомо, що при формуванні набору бібліографічних джерел суттєве значення має запит до наукометричної бази даних. У свою чергу, вибір літературних джерел суттєво впливатиме на побудовані кластери, які відповідно визначають інституції, авторів та провідні напрямки.

Список використаних джерел

- 1. de la Rosa D.** Soil Quality and Methods for its Assessment. Journal of Geographic Information System. 2008. Vol. 2. P. 1–34.
- 2. Pranckutė R.** Web of Science (WoS) and Scopus: The Titans of Bibliographic Information in Today's Academic World. Publications. 2021. Vol. 9 (1). DOI: 10.3390/publications9010012.
- 3. Pham T.G., Nguyen H.T., Kappas M.** Assessment of soil quality indicators under different agricultural land uses and topographic aspects in Central Vietnam. International Soil and Water Conservation Research. 2018. Vol. 6, Issue 4. P. 280–288. DOI: 10.1016/j.iswcr.2018.08.001.

УДК 579.6

Виявлення кластерів біосинтезу антимікробних сполук у геномах морських спороутворюючих бактерій Зайцев А.С., Зінченко О.Ю.

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

З початком ери антибіотиків людство отримало надзвичайно ефективні засоби лікування, що дозволили зберегти мільйони життів, а також покращити якість та тривалість життя. Разом з тим, практично одночасно перед дослідниками та лікарями постала проблема антибіотикорезистентності, яка не